

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали І науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 1

**Харків
2022**

УДК 378:373.3

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 18.05.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г.С.Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 1. 39 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики вищої освіти, теорії та методики навчання і виховання в початковій школі, арт-терапевтичні технології в початковій освіті, розвиток обдарованої дитини в освітньому середовищі початкової школи, підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті педагогіки партнерства, історико-педагогічні та компаративістські аспекти початкової освіти і підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2022

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Москальова Ліна Організація роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами	24
---	----

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Іванченко Наталя Взаємодія вчителя з батьками молодших школярів в умовах дистанційного навчання	25
Коротун Марина Роль взаємодії вчителя і батьків при формуванні особистості учня	26
Кремєниця Анастасія Педагогічна освіта батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні	27
Кузнєцова Наталія Організація педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї	28
Садовнича Анастасія Зміст принципу партнерства у Концепції Нової української школи	29

СЕКЦІЯ 5

історико-педагогічні та компаративістські студії

Бережна Ольга Ідеї сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка	30
Борисовська Юлія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського	31
Верецун Діана Психолого-педагогічний аналіз проблеми здібностей: історична ретроспектива	32
Демченко Наталія Витоки ідей формування працелюбства у школярів (дохристиянський період)	33
Мацишина Світлана Домашня освіта в Україні у першій половині XIX століття	34
Мирошнікова Ганна Гуманістичне виховання молодших школярів в спадщині В. Сухомлинського	35
Навроцька Катерина Вимоги до особистості вчителя у педагогічній спадщині В. Сухомлинського	36
Орловська Юлія Просвітницько-педагогічні ідеї Б.Д. Грінченка	37
Семенова Ірина Авторські педагогічні системи А. Макаренка і В. Сухомлинського у сучасній початковій школі	38

Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині

К.Д. Ушинського

Борисовська Юлія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко

Проблема професійної підготовки вчителя – одна з найважливіших соціально-педагогічних проблем. Всі, кому була дорога і близька народна освіта, завжди відстоювали ту думку, що вирішальну роль у розвитку школи відіграє учитель, його культурний рівень, висока фаховість. Про основні вимоги до вчителя, його професійної підготовки говорили ще Я. Коменський, Ж. Руссо, Й. Песталоцці, А. Дістервег, Д. Локк, І. Гербарт. Значної уваги питанням удосконалення педагогічної освіти вчителя приділяли і вітчизняні педагоги М. Пирогов, Х. Алчевська, М. Корф, М. Бунаков, В. Сухомлинський, А. Макаренко та ін. Аналіз досліджень та публікацій показав, що проблемі професійної підготовки майбутніх педагогів присвячено багато досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів. Теоретичні та методологічні основи окресленої проблеми знайшли відображення у працях відомих учених: В. Андрущенко, А. Вербицького, О. Дубасенюк, І. Зязюна, В. Кременя, О. Мороз, Н. Ничкало, В. Семиченко, С. Сисоєвої та інших вчених.

Проблема особистості вчителя, система його професійної підготовки – одна із важливих у спадщині видатного класика педагогіки Костянтина Дмитровича Ушинського. Думки педагога-демократа про підготовку вчителів викладені в багатьох статтях, програмах, працях: «Проект учительської семінарії», «Три елементи школи», «Педагогічна подорож до Швейцарії», «Думки колезького радника К. Ушинського про проект реорганізації Гатчинського інституту» та інші.

У творі «Проект учительської семінарії» він розробив план підготовки вчителів для народних шкіл. Відкривати учительські семінарії рекомендував у містечках і навіть в селах, де б місцева молодь готувалася до учительської праці. Зміст навчання семінаристів становили предмети: рідна мова, література, арифметика, історія, географія, природознавство, педагогіка, психологія, методика початкового навчання, каліграфія, малювання, креслення, спів, ручна праця. При семінарії повинна бути зразкова початкова школа, в якій семінаристи проходили б педагогічну практику. Випускники учительської семінарії мають також проходити річне педагогічне стажування, після якого їм присвоюється звання народного вчителя. Він радив мати при семінаріях вищі педагогічні курси для тих осіб, які вже набули певну непедагогічну освіту і бажають працювати вчителями. А в університетах треба відкривати педагогічні факультети, які б готували викладачів учительських семінарій та вчителів середніх загальноосвітніх шкіл. Видатний педагог у підготовленості вчителя першочергового значення надавав покликанню.

Розуміння К. Ушинським проблем народного вчителя було прогресивним свого часу і тепер залишається співзвучним нашій епосі. Ідеї великого педагога зберігають свою творчу силу, кличуть до нового науково-методичного пошуку, вони дієві в практиці нинішніх педагогів.